

Ήδη η ώρα περνούσε και έπρεπε να πάμε και στον π. Ηρωδίωνα· έναν ρουμάνο που ή ήταν σαλός δια Χριστόν ή δεν ήταν άνθρωπος. Σε δέκα λεπτά φθάσαμε στον... σκουπιδότοπό του. Ο ήλιος είχε ήδη δύσει. Σ' ένα ερείπιο γεμάτο σκουπίδια συναντούμε ένα νέο ήρωα. Ογδόντα δύο ετών, όρθιος στο κούφωμα μιας πόρτας... χωρίς πόρτα.

Τα πόδια του κρατούσαν κόντρα στο ένα της δοκάρι. Η μέση του ακουμπούσε στο άλλο. Τα χέρια του στηρίζονταν στο πρώτο. Ωρες ολόκληρες περνούσε έτσι. Ο ίδιος δίχως ζωστικό. Μια μάλλινη φανέλα κι ένα κουρελιασμένο παντελόνι κάλυπταν το εξαγιασμένο σώμα του. Η καλύβη του γεμάτη σκουπίδια. Δεν έβλεπες δάπεδο. Ένα στρώμα από κονσέρβες, κουκούτσια, σακουλές, τάπες, καπάκια από μπουκάλια, φλούδες, ό,τι μπορούσε κανείς να φαντασθεί, πάχους τριάντα εκατοστών και πάνω, αποτελούσε το πολύτιμο χαλί στο μυστηριώδες... παλατάκι του και ασφαλώς το στρώμα του, αν βέβαια κοιμόταν οριζόντιος. Στους τοίχους του τα αποτυπώματα χυμένων καφέδων και τα ζουμιά πεταγμένων πορτοκαλάδων και, αντί για κατοικίδια ζώα, όλων των ειδών τα ζωύφια, μυγάκια, κατσαρίδες και ποντίκια.

- Ευλογείτε, γέροντα, είπε χαρούμενος ο απλοϊκός συνοδοιπόρος μου.

- Ο Κύριος, απαντά νηφάλιος ο ηρωικός ασκητής, χωρίς να δείχνει καθόλου ενοχλημένος για τον οικολογικό περίγυρό του.

- Σου φέραμε λίγες ευλογίες, κάτι να φας, συνεχίζει δίχως ενδιασμό ο μοναχός φίλος μου.

- Ω! καλοί πατέρες, πολύ ευχαριστώ. Σας ευχαριστώ. Καλοί πατέρες. Πολύ ευχαριστώ, απαντά εκείνος.

Και παίρνοντας την σακούλα με τις ευλογίες και συνεχίζοντας να επαναλαμβάνει αυτές τις προτάσεις, με ιδιαίζουσα δύναμη και εκφραστικότητα, πετούσε τις ντομάτες και τα ροδάκινα πάνω από τα κεφάλια μας στους τοίχους της καλύβης του. Τα χυμένα ζουμιά τους αποτυπώνουν την δική μου απορία που, σκυμμένος μη με πάρουν τα βόλια, προσπαθούσα να καταλάβω τη λογική της ευγνωμοσύνης του και, εντελώς ξαφνιασμένος, να αποτυπώσω το περιεχόμενο της ιδιότυπης μοναχικής προοπτικής του.

Αφού έσπασε τα μακαρόνια και τα έχυσε από το περίβλημά τους, αφού σκόρπισε τα μπισκότα όσο πιο μακριά μπορούσε, φωνάζοντας «να φάνε τα πουλάκια· να φάνε τα πουλάκια», άρχισε να μιλάει για τον σταυρό του Χριστού, την προδοσία του Ιούδα και εν μέσω ασυνάρτητων κραυγών να δοξάζει το όνομα του Θεού.

Είχε ήδη αρχίσει να νυχτώνει. Λίγο ακόμη και θα χάναμε το θέαμα. Θα χάναμε αυτό που ο π. Ηρωδίων έδειχνε. Μέσα όμως στη νύχτα τα δικής μου λογικής είχα αρχίσει να υποψιάζομαι λίγο απ' αυτό που έκρυβαν τα σκουπίδια, τα ακαταλαβίστικα λόγια και φυσικά η εντελώς ακατανόητη λογική ενός σαλού για την αγάπη του Χριστού. Θυμήθηκα τον αββά Ισαάκ που, αναφερόμενος σ' αυτούς τους ηρωικούς αγίους που ζουν «εν αταξίαις, εύτακτοι όντες», κατακλείει· «ταύτην την άνοιαν αξιώσει ημάς ο Θεός φθάσαι». Άραγε αυτή είναι η λογική για την οποία μιλούσε ο π. Παΐσιος;

Γύρισα πίσω για μια τελευταία κλεφτή ματιά. Το άσχημο από την φύση του και άγριο από τον τρόπο του πρόσωπό του έλαμπε υπερβατικά από την χάρη του Θεού. Ήταν τόση η λάμψη του που υποχρέωνε τα πήλινα μάτια μου και την «μη ορώσα» καρδιά μου σε ασυνήθιστες οράσεις άλλου είδους και άλλου κόσμου. Η μυστηριώδης όψη του μένει ακόμη βαθειά χαραγμένη στην μνήμη μου.

Έφυγα και ξαναβυθίστηκα στα σκουπίδια του εαυτού μου. Εκείνος έμεινε πατώντας πάνω στα σκουπίδια της λογικής αυτού του κόσμου. Τον σκεπτόμουν και θαύμαζα την αντοχή και τον ηρωισμό του. Μέχρι σήμερα, ενώ αντιλαμβάνομαι την αξία και το μεγαλείο της λογικής του, δεν μπορώ να συλλάβω την δομή της. Σίγουρα η λογική είναι μεγαλύτερη εκτροπή από την διά Χριστόν σαλότητα. Ίσως όμως και ο σταυρός της να είναι τελικά βαρύτερος από τον σταυρό του π. Ηρωδίωνα.

Πάνω στο πανεπιστήμιο των σκουπιδιών και της σαλότητας, τόλμησα να προβάλω την λογική, την αίγλη και την φινέτσα της νωπής τότε εμπειρίας μου στο Harvard και το MIT. Τότε άρχισαν τα σκουπίδια να ευωδιάζουν σαν λουλούδια, τα ζώφια να μεταμορφώνονται σε πουλάκια, οι ξεσχισμένες σακκούλες σε πτυχία και δημοσιεύματα· και ο π. Ηρωδίων πολύ πιο «έξυπνος», πολύ πιο πετυχημένος από τους Νομπελίστες καθηγητές μου! Η λογική τους έμοιαζε με αγωνιστικό αυτοκίνητο· η λογική της διά Χριστόν σαλότητας με πύραυλο. Το πρώτο τρέχει μέχρι 320 χλμ. την ώρα. Το δεύτερο από 29.000 χλμ. την ώρα και πάνω. Το πρώτο κινείται οριζόντια. Το δεύτερο κατακόρυφα. Στην μία περίπτωση, αν υπερβείς το όριο, γκρεμοτσακίζεσαι. Στην δεύτερη, αν το ξεπεράσεις, εκτοξεύεσαι· ξεπερνάς την βαρύτητα της γης· διαφεύγεις· ελευθερώνεσαι. Οι πρώτοι, οι λογικοί, όσο κι αν τρέχουν πατάνε στην γη. Ο π. Ηρωδίων έφυγε από αυτόν τον κόσμο χωρίς να την έχει ακουμπήσει. Χωρίς να τον έχει ακουμπήσει....